

Teātra namā “Jūras vārti” atklās mākslinieku Sandras Krastiņas un Edgara Vērpes izstādi

Turpinot iepazīstināt ar “Maigo svārstību” māksliniekiem, trešdien, 2. septembrī, plkst. 17.00 teātra namā “Jūras vārti” tiks atklāta Sandras Krastiņas un Edgara Vērpes izstādē “Tālais tuvums”, kurā mākslinieki skar tēmu, kas jau piekto gadu – kopš Krievijas pilna mēroga iebrukuma Ukrainā – neatgriezeniski izmainījusi arī mūsu ikdienas dzīvi.

“Bruņotais konflikts nav vairs ārpolitisks jautājums, bet mūs tas skar dziļi un arī personiski. Karš tepat kaimiņu valstīs satriec ar nežēlīgo atziņu, ka vēl aizvien ir režīmi un arī pilsoniskās sabiedrības, kas uzskata par pieņemamu savas intereses realizēt ar iznīcības ieročiem,” stāsta mākslinieki.

Ukrainas dramatisko notikumu iespaidā jau 2014. gadā Edgars Vērpe savu radošā rokraksta pazišanās zīmi – slaido zivs apjomu – pakāpeniski pārveidoja par šāviņiem. Personālizstādē “Intereses. Konflikts” 2017. gadā Latvijas Nacionālajā mākslas muzejā agresora iebrukums Austrumukrainā izaicināja mākslinieku radīt objektu “Gruz 200”, lai raisītu asociācijas ar nāves kravu. Mākslinieks uzsvēra atziņu, ka katrai šāviņu kravai (“Gruz100”) pretim stājas kritušo kareivju kravas (“Gruz 200”). Toreiz apzīmējumu nozīme daudziem nebija pašsaprotama, šodien to jau zinām. Pilna mēroga iebrukums Edgara Vērpes radošo procesu eskalēja un 2023. gada gleznojumu cikls jau atspoguļoja pieaugošo emocionālo spriedzi. Gleznojums “24. 02. 2022. Bile (Čūsku sala)” ar leģendārās salas siluetu uz tumša bezdibeņa fona iezīmēja kara vēsturisko sākumu un turpinājumā gleznojumu cikls “O (Nulle) 2023_” vizuāli materializēja kara darbības saārdīto, uz gadu desmitiem sagandēto auglīgo melnzemi.

Sandras Krastiņas gleznojumu cikls “Kara ziedi” ir refleksija par kara darbības katastrofālajām sekām uz dabu tāli pāri faktisko notikumu areālam. Tomēr māksliniecei ir svarīgi runāt arī par apliecinošo, spēkpilno aspektu – skatot melnos, sprādzienveidīgos saulespuķu ziedu gleznojumus, paturam prātā ne tikai traģisko nozīmi, bet arī to, ka nogatavojusies, jaunām sēklām piebriedusi ziedkopa arī ir melna. Mākslinieces radošā darba tēma vairāku gadu garumā ir par vēsturisko atmiņu, pasaules turbulences plūstošajām robežām, līdzsvara zudumu ģeopolitiskā līmenī un reālu cilvēku likteņiem viņu vienīgās dzīves laikā. Notikumu un tēlu neviennozīmīgs raksturs, objektu mainīga līdzība, notikumu potenciāla transformācija savā pretmetā ir Sandras Krastiņas mākslas patstāvīgs elements.

Izstādes atklāšanas pasākumā būs iespējams tikties ar māksliniekiem, bet mazajā galerijā arī apskatīt simbolisku mākslinieku “virtuvi” (tā būs pieejama visu izstādes laiku), kurā apmeklētāji varēs gūt priekšstatu par vidi, kādā top māksla. Tajā varēs atrast skices, “darbarīkus” un vēl šo to, kas uz izstādes laiku ir atceļojis no abu mākslinieku darbnīcām. Apmeklētājiem izstāde būs atvērta no otrdienas, 8. septembra, un skatāma līdz oktobra beigām.

Sandra Krastiņa (1957) ir viena no spilgtākajām latviešu mūsdienu glezniecības pārstāvēm, kura nozīmīgi ietekmējusi Latvijas mākslas vidi, sarīkojot lielu skaitu personālizstādes un piedaloties nozīmīgās grupu izstādēs, tostarp arī ārzemēs. Viņa darbojusies arī kā izstāžu kuratore, veidojusi dizainu vairākām Latvijas Bankas kolekcijas monētām, piedalījusies godalgotu animācijas filmu tapšanā, bijusi žurnāla “Dizaina Studija” galvenā redaktore un Latvijas Mākslinieku savienības muzeja vadītāja. Krastiņas darbi atrodami Latvijas Nacionālajā Mākslas muzejā, kā arī daudzos citos muzejos un kolekcijās Latvijā un ārvalstīs.

Edgars Vērpe (1958) aktīvi piedalās izstādēs kopš 1980. gada, sarīkojot vērienīgas personālizstādes un piedaloties starptautiskos mākslas projektos. Mākslinieka darbi iekļauti prestižās kolekcijās Latvijā un ārzemēs, tostarp Latvijas Nacionālajā mākslas muzejā, Rotko muzejā un citos. Vērpe vadījis Jaņa Rozentāla Rīgas Mākslas vidusskolu un kopš 2004. gada ir Valsts kultūrkapitāla fonda direktors.

Par nopelniem valsts labā un kultūras attīstībā abi mākslinieks apbalvoti ar Triju Zvaigžņu ordeni.

Tālais tuvums kā distances vai paralēlo trajektoriju apzīmējums ir attiecināms arī uz Sandras Krastiņas un Edgara Vērpes radošo praksi. Gadiem strādājot kopējā darbnīcā, tātad, no pirmajām idejām esot lieciniekiem viens otra ideju materializācijai, mākslinieki tomēr paturējuši katrs savu individuālo pasaules uztveres optiku.

Izstādi organizē SIA “Kurzemes filharmonija” ar Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstu.

Pasākumu laikā iespējama fotografēšana un video filmēšana. Iegūtie materiāli tiks izmantoti pasākuma publicitātes nolūkos, teātra nama “Jūras vārti” mājas lapas un sociālo tīklu kontos.